

Alle ballen op Sno

en 74 andere RKC-verhalen

Wilber Hack

Chris van Mersbergen

Sander van Mersbergen

Aerial Media Company

een mooi trainingsveld had. Maar dat bleek het hoofdveld, ook wel liefkozend fietsenstalling genoemd, te zijn.

Het moet gezegd: ik begon niet onaardig door in de oefenwedstrijd tegen FC Groningen (3-2 winst) heel veel ballen af te pakken en die heel snel in te leveren bij vedette Marcel Brands en de uitstekende Peter Bosz. Drie dagen later scheurde ik mijn lies, thuis tegen het PSV van Kraay sr. en vanaf die tijd heb ik geforceerd geprobeerd terug te komen met als gevolg: weer blessures en ik was steeds minder fit.

De auto werd regelmatig niet betaald, zoals wel was afgesproken. Mijn huis werd regelmatig niet betaald, zoals wel was afgesproken. De trainer lepelde tijdens de besprekingen het middenveld als volgt op: 'Middenveld Peter Bosz, Marcel Brands, Johan van Bijsterveld en dinges.' Ja, dinges was ik.

RKC ging goed, Leen Looijen en ik steeds slechter. Deurwaarders op de stoep in Drunen. Jaaahhhh, nu snapt u misschien ook waarom dit voorwoord volkomen in verkeerde handen (pen) is terechtgekomen.

Veel leesplezier.

Hans Kraay jr.

Inhoud

1. **Soepel doch stevig, en nog betaalbaar ook**
Leo van Veen
2. **De onaantastbare kroegtijger uit Tilburg**
Rob van der Kaay
3. **Zo vader, zo zoon**
Eric Gouda
4. **Dromen van een België zonder Zwarte Piet**
Paul Beloy Beloy
5. **RKC'er tegen wil en dank**
Hans Kraay jr.
6. **Een coach van 21 jaar, op rolschaatsen**
Peter Bosz
7. **De spin in het web**
Peter Gerards
8. **De semiprof met de longen van een marathonloper**
Leon Hutten
9. **Een loopbaan dankzij een doos kroketten**
Ad van de Wiel
10. **De meesterzet van een goaltjesdief**
Cees Schapendonk
11. **Schimmen in de nacht**
Adrie Bogers
12. **Ma Teeuwen was haar tijd ver vooruit**
Herman Teeuwen
13. **Gentleman in een gangsterploeg**
Marc van Hintum
14. **Most Valuable Koko**
André Hoekstra
15. **Oud worden in de Bernardushoeve**
Marco van Hoogdalem
16. **Geen toerist, maar een crimineel**
Dirk Goossens

17. **De ene Ray Richardson is de andere niet**
Ray Richardson
18. **Woede, trots en saudade**
David Nascimento
19. **Wereldbeker als laatste oprisping van een weergaloos talent**
Harry Decheiver
20. **Een dodelijk aanvalskoppel, vooral voor RKC zelf**
Marco Boogers
21. **Cult, culter, cultst**
René van Rijswijk
22. **Wie is de Nol?**
Ramon van Haaren
23. **De Jabulani van Gio zwabbert niet**
Giovanni van Bronckhorst
24. **De bal, de fles en het zwarte gat**
Yuri Petrov
25. **Fluwelen voeten en een stem als Sinatra**
Zeljko Petrovic
26. **Oorlog met Vrede**
Regillio Vrede
27. **De verre trappen van een trotse kicker**
Hans Werdekker
28. **Het lumineuze plan van Cees van Kooten**
Alfred Schreuder
29. **Op zoek naar de verlosser**
Phil Starbuck
30. **Dode vogels op de tribune, paard op het veld**
Clyde Wijnhard
31. **De oerschreeuw van een verdwaalde professor**
Jose Maria Cela Ranilla
32. **Liever geen boevenstreken in de Langstraat**
Carlos van Wanrooij
33. **De kroonprins van de Sharikopodshipnikovskaja**
Miodrag Bozovic

34. **Een beetje saai, maar wat zou dat**
Patrick van Diemen
35. **Het bittere afscheid van de Soldaat van Waalwijk**
Darije Kalezic
36. **Genieten in de schaduw van Flappie**
Rob van Dijk
37. **Charles en Oggie zijn in rook opgegaan**
Charles Chiemezie en Augustus Dumber
38. **Een platonische liefde**
Marcel Brands
39. **Waalwijk was het ware Wonderland**
Rick Hoogendorp
40. **Zwijgen achter de pingpongtafel**
Dejan Govedarica
41. **Geen meubelstuk, maar bij het vuilnis gezet**
Garry de Graef
42. **Een schop te veel**
Maarten Schops
43. **De symboliek van een oranje trui**
Khalid Sinouh
44. **De oppermetselaar van Martin Jol**
Peter van den Berg
45. **Het gulden schot**
Joey Gudjónsson
46. **Monoloog van een mislukte voetballer**
Michael van der Heijden
47. **Schop onder de kont van Hans de Rotterdammer**
Khalid Boulahrouz
48. **Na twee minuten door de zijdeur af**
Chakib Zbayri
49. **Jochen Janssen heeft uw gefluit gehoord**
Jochen Janssen
50. **Zoon van Odessa kijkt zoals hij speelt**
Yuri Nikiforov

51. **De pose van een spits**
Eddy Putter
52. **De zwieper van de antiheld**
Bernardo Lino Castro Paes Vasconcelos
53. **Het tweede leven van een vergeten Deen**
Michael Krohn-Dehli
54. **Het dappere doelpunt waar niemand iets aan had**
Jan Vertonghen
55. **Stalker van Kaká zag achter elke boom een vijand**
Anthony Obodai
56. **Benji, de bordeaux dog en de beschermengel**
Benjamin de Ceulaer
57. **Kraaaaaaaaamp!**
Sawwas Exouzidis
58. **Liever een penseel in de hand dan een bal aan de voet**
Ruud Berger
59. **In de ban van Kol Nidrei**
Ohad Levita
60. **Tranen van verdriet bij titel**
Fred Benson
61. **Voorzetten als Amerikaanse drones**
Derk Boerrigter
62. **De Kolonisten van Waalwijk**
Robert Braber
63. **Alle ballen op Sno**
Evander Sno
64. **Franse film herleeft in Waalwijks decor**
Teddy Chevalier
65. **Ondiep, De Neus en in de schaduw van**
Rodney Sneijder
66. **Trots op RKC (en dat zouden meer Waalwijkers moeten zijn)**
Frank van Mosselveld
67. **De nieuwe Monsieur Cannibale**
Prince-Désir Gouano

68. **Ik ben maar een simpele badmeester**
Aurélien Joachim
69. **Antikraak en de geur van mest**
Jan Seda
70. **Romanticus en globetrotter**
Arjan van Dijk
71. **DENNIS, BETAL DIN LØN TILBAGE**
Dennis Rommedahl
72. **Het grote geheim van Josemar**
Josemar Makiavala
73. **Niet geknakt, maar op zijn plek gezet**
Imad Najah
74. **Het verschrikkelijke filmpje**
Arsenio Valpoort
75. **Eén voet over de witte lijn**
Philippe van Arnhem

Nawoord

Soepel doch stevig, en nog betaalbaar ook

In het bericht waarin *De Telegraaf* op 13 juli 1984 melding maakt van de transfer van Leo van Veen naar RKC, wordt meteen duidelijk wat dan op nationaal niveau de status is van de Waalwijkse eerstedivisionist – twee maanden eerder nog amateurclub. Volgens de grootste krant van Nederland heeft de eeuwige topscorer van FC Utrecht namelijk een contract getekend bij een club uit... Roosendaal. 'De Roosendaalers en Van Veen worden gesponsord door Eve & Adam Shoes', staat er. Blijkbaar is er verwarring met het Roosendaalse RBC, dat een jaar eerder de stap naar het profvoetbal zette.

Ruim een maand later gaat de krant van wakker Nederland nog eens opzichtig in de fout door in een sfeerverhaal vanuit Waalwijk te stellen dat 'met name de inwoners van het Land van Heusden en Altena' reikhalzend uitkijken naar de eerste speeldag van de eerste divisie, omdat hun RKC daarin debuteert. Verderop maakt journalist Henk Evenblij het nog enigszins goed als hij het over de Langestraat heeft. Bijna juist, op de 'e' na.

Het is een spannende zomer in Waalwijk. Er staat iets bijzonders te gebeuren. Op en rond het krakkemikkige onderkomen van RKC aan de Olympiaweg is het een prettige chaos. Voorzitter Han van Dinther loopt daags voor de seizoensopener tegen Willem II (kan het affiche mooier, het werd 1-1) nog met een schop rond om de hoofdtribune in orde te brengen. Daarna gaat hij verder met het laatste administratieve regelwerk voor die wedstrijd. 'Deze mensen zijn wars van kapsones', steekt de nieuwe trainer Leen Looijen de loftrumpet over het vele werk dat de voorzitter verricht. 'Ze leven voor hun club.' Looijen zelf laat zich ook niet onbetuigd. Honderd tegels voor de hoofdtribune zijn afkomstig uit zijn achtertuin. Zie hier het RKC waar Leo van Veen in 1984 binnenstapt. Voor hem is het na vele jaren Utrecht en uitstapjes naar Los Angeles Aztecs en Ajax (in beide gevallen als ploeggenoot van Johan Cruyff) een cultuurschok van jewelste. Liefst 146 doelpunten schopte en kopte, dat laatste kon hij als geen ander, Van Veen namens FC Utrecht

binnen. Toch zet die club hem een jaar na zijn terugkeer van Ajax weer bij het oud vuil. Coach Barry Hughes vindt de 38-jarige Van Veen te blessuregevoelig, maar zelf voelt de spits zich topfit en wil hij door. Bij FC Utrecht heeft hij zijn trainerspapieren dan al gehaald. Hilarisch is een oefenvorm die Van Veen bij Utrecht als onderdeel van de cursus moet leiden. Een afwerkvorm, compleet met inspelen, passen, een voorzet geven en afronden. Het gaat als een trein, voor je met je ogen hebt geknipperd ligt er alweer een bal schitterend in het netje. Hughes staat langs de kant te kijken, hij weet niet wat hij ziet. 'Die *fucking* spelers doen nooit wat voor mij en nu doen ze dit!' foetert hij. Dan is al te zien dat er in Van Veen een aardige trainer schuilt. Maar dat is voor later.

Mister FC Utrecht blijkt in Waalwijk nog lang niet versleten. Hij is aanvoerder, leider en inspirator van een ploeg die helemaal zo slecht nog niet blijkt en de nacompetitie haalt. De Utrechter is dan al lang geen spits meer, maar een ouderwetse libero. De voorstopper voor hem, vaak Anton Joore, pikt de spits van de tegenstander op, Van Veen verdeelt het spel, coacht medespelers en trekt mee naar voren wanneer hij dat verstandig acht. Hij bewijst het ongelijk van Hughes, door de competitie inclusief het toetje volledig uit te voetballen, zonder blessures.

De omstandigheden waaronder in Waalwijk gevoetbald wordt, doen Van Veen enerzijds absurd amateuristisch aan. Anderzijds vindt hij het prachtig. Het spelershome wordt gerund door Piet en Rietje Kelder: fijne mensen. Piet Kipping, de technische man: goeie vent. Toontje Schreuders, de materiaalman met het trekkende been: hij zal de ballen die voor het eerste elftal zijn gereserveerd desnoods met zijn leven verdedigen. En dan die spelersgroep. Marcel Brands, Janus van Gelder, Peter Gerards, Adrie Bogers, Albert Bruurmijn, Adje van de Wiel. Een samengeraapt zootje ongeregeld eigenlijk. Maar wel een mooi zootje ongeregeld. De kleedhokken bij veld 2: ze zijn oud, versleten. Hoe koud het daar kan zijn, verschrikkelijk. Als het gesneeuwd heeft, dan kun je de schep tevoorschijn halen, de helft van de kleedkamer ziet wit. Maar ook dat is leuk.

Leuk, ondanks alles. Ondanks dat het niet Utrecht is, niet Amsterdam, niet Los Angeles, maar Waalwijk. Met de spelersgroep heeft hij de grootste lol. Waarom het zo klikt? Van Veen heeft geen idee. Na de wedstrijd zit iedereen door elkaar. Sponsors, bestuur, staf, spelers. Leo en zijn vrouw Marja worden in de armen gesloten in Waalwijk, zo voelt dat. Ze vinden het er heerlijk *down to earth*. Geen pretenties, gewoon gezellig.

Elke maand krijgt Van Veen een zak geld, letterlijk. Een zakje met een loonstrookje met daarop het maandbedrag en natuurlijk een stapeltje briefgeld. Dat daar ook wat (of veel?) zwart geld bij zit, dat weet Van Veen ook wel. Maar zo gaat het overal, redeneert hij.

Ondanks de wederzijdse liefde scheelt het weinig of Van Veen is na één seizoen al uit Waalwijk vertrokken. Hij is er semiprof, verdient best een leuk centje, maar in de ogen van Van Veen niet genoeg. Thuis in Bunnik moet de schoorsteen ook roken. Er ligt een waterdichte afspraak met Ajax dat Van Veen daar na zijn voetballoopbaan als jeugdtrainer aan de slag kan. Het dreigement om RKC na een jaar alweer in te ruilen voor Amsterdam heeft effect. In ruil voor een mooie bonus wordt de libero gebombardeerd tot levende reclamezuil van Eve & Adam.

Er komen zelfs echte Leo van Veen-schoenen op de markt. Een speciale voetbalschoen met in schrijffletters de naam van de oude meester erop. Een stapper 'waarin de 20 jaar betaaldvoetbalervaring van deze bekende Mister FC Utrecht en aanvoerder van RKC gestalte heeft gekregen'. Hoe die ervaring gestalte heeft gekregen, dat wordt niet helemaal duidelijk. In elk geval is de Leo van Veen een soepele doch stevige schoen, en nog betaalbaar ook. Uit de advertentie: 'Leo was enthousiast over z'n nieuwe Eve & Adam voetbalschoenen. Hij gaf er z'n goeie naam aan. Dat zegt wel wat, dachten we zo.'

Nadat Van Veen in 1986 als veertigjarige zijn voetbalschoenen in de kast gooit, volgt hij Looijen op als trainer in Waalwijk. Het vervolg is bekend: in 1988 promotie naar de eredivisie, en daarna al die mooie jaren. Dat allemaal dankzij die soepele doch stevige voetbalschoen, die nog betaalbaar was ook.

De onaantastbare kroegtijger uit Tilburg

De loopbaan van Rob van der Kaay, te vinden in allerlei voetbaldatabanken op internet, kent een wat merkwaardig hiaat. '84/'85: Willem II. '86/'87: RKC. Maar waar zat Van der Kaay dan in '85/'86? 'Bij Club 84.' 85, 86, 84... huh? Van der Kaay schept zelf duidelijkheid. 'Dat was een café-elftal in Tilburg, van het café van een vriend van me, dat heette Club 84.'

Rob van der Kaay, voor velen zal hij een volslagen onbekende zijn. Toch is de Tilburger in de eerste helft van de jaren tachtig een van de grootste talenten van Willem II. Hij is snel, hij is technisch, hij is goed. Dat hij de nationale jeugdelftallen haalt, is niet verwonderlijk. Dat trainer Jan Notermans hem bij Willem II bij het eerste elftal haalt, ook niet. Piet de Visser volgt Notermans op. De latere topscout ergert zich aan de brutale Van der Kaay, en ook aan het feit dat hij lang haar heeft en geen scheenbeschermers wenst te dragen (wat dan ook nog niet verplicht is). Met die afgezakte sokken en lange manen moet het eens afgelopen zijn, vindt De Visser. 'En Ruud Gullit dan?', vraagt Van der Kaay nog, maar zijn coach is onverbiddelijk. Luisteren zal hij.

Mooi niet, denkt de opstandige jongeling. Hij pakt zijn biezen en laat Willem II achter zich, op weg naar... ja, op weg naar wat eigenlijk? Van der Kaay weet het ook niet. Misschien is hij wel klaar met voetballen. Niemand is geïnteresseerd, dus sluit hij aan bij het bierelftal van Club 84. In plaats van op het trainingsveld leeft hij zich vooral uit in de kroegen rond de Tilburgse Heuvel.

Het begin van een leven met brakke potjes op de vroege zondagochtend, op voetbalvelden zonder cornervlag of kalklijn? Nee. Tien maanden na de breuk met Willem II, op de laatste dag van de overschrijvingstermijn, krijgen ze bij RKC de tip dat er ergens in Tilburg nog een heel aardig spelertje rondloopt. Van der Kaay wordt in de zomer van 1986 toegevoegd aan het tweede team. Daar heeft hij maar kort nodig om te laten zien dat hij geen gemiddelde cafévoetballer is. De vleugelaanvaller maakt promotie.

De manier waarop Van der Kaay een deel van zijn salaris bij elkaar voetbalt, is een zeer inventieve, maar toch wel vrij bizarre vorm van wat je tegenwoordig een prestatiecontract noemt. Voor elk punt dat hij in de wekelijkse spelersbeoordeling van *Voetbal International* bóven de 4 scoort, krijgt hij van een persoonlijke sponsor 100 gulden. Een 5 betekent 100 gulden, een 9 een halve mille. De privégeldschietster is Antonio Brizzi, de in 1994 in zijn villa in Moergestel vermoorde Tilburgse crimineel. Voor Van der Kaay werken de prestatiepremies vooral in zijn eerste weken bij RKC als doping. Het regent achten en negens, en het branieschoppertje heeft centen genoeg om in Tilburg tot diep in de nacht door te halen.

Ondanks zijn duistere activiteiten is Brizzi in die jaren een graag geziene gast bij RKC. Niet in de laatste plaats vanwege de envelopjes geld die lonken voor de spelers en technische staf. Waalwijker Eric Gouda, in die tijd verdediger bij de lokale trots, legt uit: 'Brizzi gokte met ons op de wedstrijden. Vooraf moesten we allemaal 250 gulden inleggen. Als we verloren waren we dat kwijt, als we wonnen kregen we het drievoudige terug. Meestal gebeurde dat laatste, we kostten Brizzi bakken met geld. Moet je nagaan: in het jaar dat we kampioen werden van de eerste divisie ('87/'88, red), verloren we twee wedstrijden. Brizzi vond het niet erg. Waar dat geld vandaan kwam? Van zijn spaarrekening zeker?'

Veel spelers uit die tijd vertellen het verhaal dat trainer Leo van Veen van Brizzi eens een envelop met daarin een mooi stapeltje monopolygeld kreeg. Adrie Bogers weet zelfs te melden dat Van Veen graag meedeed aan het gokken, maar dat hij steevast een envelop met nepgeld kreeg als Van der Kaay niet had meegedaan. Van Veen verwijst het verhaal van Bogers gedeceerd naar het rijk der fabelen. 'Met dat zogenaamde premiesysteem van Brizzi heb ik nooit meegedaan. Ik heb me er ook niet mee bemoeid. Antonio en ik waren niet zo close. Hij had naar velen een grote mond, maar richting mij was hij altijd zeer ingetogen. Antonio zei mij dat hij respect had voor mij als trainer en dat hij zich daarom niet wilde bemoeien met de opstelling of speelwijze, maar slechts een soort belangenbehartiger voor Robby van der Kaay was. Als geintje, zo verwoordde hij het, heeft hij me wel één keer, via via, een envelop gegeven met monopolygeld. Hij wist ook wel dat ik me niet liet beïnvloeden.'

Van der Kaay is niet alleen vanwege zijn connectie met Brizzi een opvallende verschijning op de velden. Ook zijn lange haar valt op, de steevast afgezakte sokken in het veld, en de rode Mercedes cabriolet waarmee hij naar Waalwijk

komt. Journalisten typeren hem steevast in verkleinwoorden. Hij is een spelertje, een brutaaltje, was voor hij bij RKC voetbalde een amateurje. Dat hij graag de bloemetjes buiten zet, is ook bij de pers bekend. 'Het nachtleven is iets te nadrukkelijk aan hem besteed', schrijft een verslaggever. De mooiste beschrijving van Van der Kaay is te vinden in een wedstrijdverslag in de Leeuwarder Courant van september 1987, de dag na een korfbaloverwinning (6-3) van RKC op Heerenveen. 'Een flodderig maar razendsnel figuur op x-beentjes dat uit het café-elftal werd uitgediept om met zijn veel te grote voeten tot de fraaiste technische hoogstandjes te komen', schrijft de journalist over Van der Kaay. Het meeste klopt, alleen dat van die voeten niet. 'Ik heb maat 42, 43. Zo groot is dat toch niet?'

Als hij het op zijn heupen heeft, kan Van der Kaay tegenstanders groggy spelen. Onder trainer Van Veen gedijt hij prima. Beter dan onder De Visser. 'Van Veen was een no-nonsensetype. Als je kon voetballen, dan stond je erin.' En voetballen, dat kan hij. Van der Kaay geeft de bal voor, Ad van de Wiel rondt vaak doeltreffend af. 'Adje was zo blind als wat, die moest je eigenlijk een blindengeleidestok geven. Maar hij had een extreem talent om op de goeie plek te staan.'

Van der Kaay heeft een mooi leven. In zijn rode cabrio is hij een graag geziene gast in het Tilburgse centrum, de vrouwtjes liggen aan zijn voeten. Kaaytje, zoals trainer Van Veen hem liefkozend noemt, heeft tijd zat voor het playboybestaan. In zijn herinnering traint hij alleen op dinsdag en donderdag twee keer, dus vier in totaal. Verder kan hij lekker flierefluiten.

Van de reputatie van losbol komt Van der Kaay niet meer af. Hij zou misschien wel willen, maar een monnikenbestaan leiden, het lukt hem gewoonweg niet. De mensen verwachten van hem dat hij de boel op stelten zet, gekke dingen doet, voorop gaat in de polonaise. Die mensen wil hij niet teleurstellen. En dus kruipt Van der Kaay de avond voor een wedstrijd niet braaf om half tien onder de wol, zoals plichtsgetrouwe teamgenoten doen. Van der Kaay gaat de stad in, hangt aan de bar, danst met de meisjes. Niet tot twaalf uur, niet tot twee, niet tot vier, nee, soms tot wel zes uur. Niemand bij de club merkt iets, als hij de volgende dag met kleine oogjes bij het stadion arriveert. Dus gaat hij de week erop weer. Hij voelt zich onaantastbaar.

Is het hierom dat Van der Kaay in 1996 afsluit bij het onbeduidende KFC Zwarte Leeuw in het Belgische Rijkevorsel, pas 29 jaar? Het zal er ongetwijfeld mee te maken hebben. Na twee seizoenen RKC loodsen zaakwaarnemers Peter Gerards

en Bert Carlier hem naar Corsica, om hem bij Bastia onder te brengen. Bij zijn eerste optreden, een oefenwedstrijd tegen Nice, scoort Van der Kaay direct twee keer. 'Toen hebben ze de afgesproken transfersom van 250.000 naar 450.000 gulden opgetrokken. Nog dezelfde dag zat ik in het vliegtuig, terug naar Nederland', verduidelijkt hij in het *Brabants Dagblad* in 2002 waarom Bastia uiteindelijk afziet van de aankoop.

De Tilburger trekt vervolgens naar Helmond Sport en slaagt niet bij topclub Royal Antwerp, ook omdat in België begin jaren negentig slechts twee buitenlanders mogen worden opgesteld. Daarna volgen VVV, Turnhout en dus Zwarte Leeuw. Geen opwaartse lijn.

Nu werkt hij met veel plezier in de logistiek en is hij al jaren amateurtrainer in de regio Tilburg. Als hij terugkijkt op zijn eigen beginjaren in het profvoetbal bij Willem II, wenst hij zich een trainer toe als hijzelf. Een trainer die een jonge speler op zijn gemak stelt, ruimte geeft en hem soms eens over de bol aait. Niet een die autoritair orders uitdeelt, zoals Piet de Visser dat in zijn beleving deed. Dat is de ene kant van het verhaal. De andere kant: had Rob van der Kaay misschien niet ietsje pietsje meer voor zijn sport moeten leven en ietsje pietsje minder de kroeg in moeten gaan? Hijzelf beantwoordt die vraag inmiddels ook bevestigend. Tot zes uur 's ochtends in de kroeg hangen voor een wedstrijddag, dat noemt de man die zijn rondjes kon geven dankzij achten en negens in de VI achteraf ook 'een beetje dom'.